

E Nagyvendéglő, Herény

Megmaradó

Drozsnyák József és felesége
Kleinhanz Erzsébet, leányaikkal

Nagyszüleim, a vendéglősök

Volt egyszer egy fiatal lány, a szegény, de szorgalmas családból származó Kleinhanz Erzsébet, aki nem hagyta magát. Fiumében hajóra ült és kivándorolt Amerikába. Kétszer vágott neki. Egy New York-i szalaggyárban aztán összekuporgatott annyi pénzt, hogy kis tőkével tudott hazajönni. Legendája van annak, hogy Drozs-

A majd kétezer fénykép és történet közül most két olyat választottam, melyeknek históriája eseménytelenül hétköznapi. Szereplői olyanok, mint legtöbbszörünk, nem vittek véghez nagy tetteket, a leírások legalábbis nem adnak hírt ilyesmiről.

Hacsak nem a legnagyobb tettek egyike, hogy tisztességgel végigélték az életüket. Szültek és temettek és gyászukból újra és újra magukhoz tértek. És közben csinálták a hétköznapiakat, olyan tartással, hogy az utódok máig építkezhetnek az emlékükből. Bizonyosan szerettek és csalódtak is eközben. Hogy érzelmek, örömök és tragikus bánatok színezték és árnyalták az ő életüket is, mint mindannyiunkét. De érdekes, az utódok nem erről beszélnek. Inkább csak arról, ami hétköznapijaik eseményeihez hozzátartozott, a kötelességről és a mindennapi újrakezdésről. Amitől azt mondjuk róluk: megmaradó emberek.

Schäffer Erzsébet

Domonkos János egykori herényi vendéglős és bognár, családjával

emlékek

nyák Józseffel, férjével mint alapították meg a nagy nevet megélt, híres kámoni Vadász vendéglőt. Drozsnák nagypapa rangos szombathelyi éttermekben tanulta a szakmát. Az új, kámoni vendéglőben aztán mindent megvalósított, amit ott ellesett. Kitűnő bort mért, Zalában maga járt utána, hogy mit vásárol, mindig ugyanonnan. A konyhán, amit nagyanyám vezetett, híresen finom ételeket készítettek: a vasi dödöllétől a tökök-mákos rétesig mindent lehetett kapni. Kivittek rendelésre házi kosztot is. Híresek voltak az iparosbálok, a szüreti mulatságok, a kámoni búcsúk. A vendéglő hírét messze ismerték, akkor már 6-8 pincérrel dolgoztak, az udvarban ölfő és füstölő működött, a marhát, borjút, sertést, szárnyasokat ott helyben dolgozták fel, s frissen tálaltak minden ingyencséget. A most már tekintélyesnek szá-

Kleinhanz
Erzsébet
második
férjével,
Unger
Mihállyal

mitó vendéglős családnak három kislánya született, egyikük édesanyám. 1919-ben Drozsnák nagypapa hirtelen meghalt. Özvegye, dolgozó-csinos nagyanyám, újabb támaszát a németlővői Unger Mihály vendéglősben, második férjében találta meg. A vendéglő továbbra is jól ment. A törzsvendégek kijártak Kámonba, a népszerű és nagyon kellemes modorú vendéglőshöz, „az Unger Miskához”... Sajnos korán elment ő is. Nagyanyám vette át az üzlet vezetését. A korosodó asszonyt, ki németül, angolul kiválóan, franciául jól beszélt, semmi nem törte meg, dolgozott. Az élette, hogy életműve, a család és a vendéglő működhesse. 1953-ig tartott ez a küzdelem. Amikor aztán jogtalanul elvették a kisvendéglőt, ami az életét jelentette, belehalt a fájdalomba.

A sors úgy hozta, hogy apai nagyapám is vendéglős, a herényi Do-

monkos János, aki neves bognármester is volt. Az ő vendéglőjéhez hangulatos vegyeskereskedés tartozott, ahol a lámpabéltől a gumucukorig, a virágmagtól a nulláslisztig mindent lehetett kapni. A Domonkos-vendéglőben sokszor gyerekeskedtem. De sokat álltam a cimbalom mellett, néztem a táncolókat! Az udvarban a kuglipályán, a nyári kertvendéglőben, télen a girlandokkal feldíszített verandán, s olykor a nagy tekintélyű, nagy munkabírási nagyanyám mellett, a vendéglő konyháján. Szomorú emlékem 1936 áprilisában a herényi Szent György napi búcsú. Ekkor kísértük utolsó útjára búcsús sátrak és körhinták között drága nagyapámat. Az élet egy pillanatra megállt, aztán a boltban, a vendéglőben, munkában és örömeiben – ment tovább.

Dr. Domonkos János
Budapest